

INTERNETCONSULTATIE 'WIJZIGING VAN ONDER MEER DE WET EDUCATIE EN BEROEPSONDERWIJS MET HET OOG OP DE VERBETERING VAN DE RECHTSPOSITIE EN DE RECHTSBESCHERMING VAN MBO-STUDENTEN'

De doelen van het wetsvoorstel zijn wenselijk: enerzijds het verbeteren van de rechtspositie van de mbo-student, anderzijds het verminderen van de administratieve lasten voor mbo-instellingen. Hoewel JOB het wetsvoorstel in algemene zin als positief beschouwt, zijn wij van mening dat er nog een aantal aanpassingen gemaakt kunnen worden om de rechtspositie en rechtsbescherming van mbo-studenten nog meer te verstevigen. Door middel van deze internetconsultatie maakt JOB deze gewenste aanpassingen puntsgewijs kenbaar.

1. Aanvullende bepalingen Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Op pagina 2 wordt onder punt G het artikel besproken waarin staat beschreven wat er in de onderwijs- en examenregeling (OER) moet staan. JOB vindt het positief dat dit artikel in het wetsvoorstel is opgenomen. Toch is het aantal bepalingen dat naar aanleiding van het wetsvoorstel verplicht opgenomen moet worden in de OER minimaal. Bovendien is er geen enkele bepaling die betrekking heeft op de organisatie van en de communicatie over (centrale) examens en examenresultaten. Uit onze klachtenrapportage blijkt dat de meeste vragen en klachten die bij JOB binnenkomen juist over dit thema gaan. JOB is dan ook van mening dat de OER in ieder geval aangevuld moet worden met de volgende bepalingen:

1. Een bepaling over de wijze waarop (centrale) examens georganiseerd worden.
2. Een bepaling over het aantal keren en de momenten waarop (centrale) examens plaatsvinden.
3. Een bepaling over de wijze waarop toets- en examenresultaten inzichtelijk worden gemaakt aan studenten.
4. Een bepaling over de wijze waarop en de termijn waarin een student inzage kan krijgen in zijn beoordeelde werk.
5. Een bepaling waarin beschreven staat in welke gevallen behaalde (examen)resultaten kunnen leiden tot vrijstellingen.

JOB is van mening dat een zo uitgebreid mogelijke OER bijdraagt aan de rechtspositie van mbo-studenten. Op dit moment merken wij dat het voor studenten vaak onduidelijk is waar bepaalde afspraken met betrekking tot de inrichting van het onderwijs en de examens staan beschreven. Door naast bovenstaande suggesties nog meer bepalingen wettelijk vast te leggen, heeft iedere student beschikking over een document waarin afspraken helder beschreven staan. Artikel 7.13 van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) kan als leidraad dienen voor de ontwikkeling van deze aanvullende bepalingen.

2. Aanvullende bepalingen studentenstatuut

Op pagina 2 en 3 wordt onder punt H besproken welke bepalingen er in een Studentenstatuut moeten staan. Het aantal bepalingen dat verplicht moet worden opgenomen in het Studentenstatuut moet volgens JOB worden uitgebreid. JOB is van mening dat de inhoud van het Studentenstatuut niet op iedere school hetzelfde moet zijn, maar dat het opnemen van zoveel mogelijk bepalingen die betrekking hebben op de rechten en plichten van studenten duidelijkheid geeft aan alle betrokken partijen. Uit onze klachtenrapportage blijkt dat studenten meer dan eens geconfronteerd worden met onvoorziene kosten voor hun opleiding, dat studenten vaak niet weten dat er in sommige gevallen mogelijkheden zijn voor extra financiële ondersteuning en dat er onduidelijkheid is over medezeggenschap en de rechten en plichten van de ouders/voogden/verzorgers van (minderjarige) studenten. JOB is daarom van mening dat de volgende bepalingen ook moeten worden opgenomen in het studentenstatuut:

1. Een bepaling over het schoolkostenbeleid. Artikel 7.4.8., bepaling f van het wetsvoorstel zou hiervoor kunnen worden uitgebreid.
2. Een bepaling over de beschikbaarheid van extra financiële ondersteuning
3. Een bepaling over de manier waarop de student vertegenwoordigd wordt.
4. Een bepaling over de rechten en plichten van ouders/voogden/verzorgers van (minderjarige) studenten.
5. Een bepaling over persoonlijke gegevens en privacy.

Eveneens zou het wenselijk zijn als daarnaast ook een aantal bepalingen uit de WHW overgenomen wordt. Het gaat om de volgende punten uit Artikel 7.59:

1. Het instellingsbestuur reikt aan iedere student bij de eerste inschrijving voor een opleiding het studentenstatuut uit. Indien noodzakelijk reikt het instellingsbestuur ook bij inschrijving van een volgende studiejaar het studentenstatuut uit.
2. Een beschrijving van de studieopbouw en de ondersteunende faciliteiten die de student door de instelling worden aangeboden, waaronder in ieder geval worden begrepen:
 - a. De faciliteiten betreffende de studiebegeleiding.
 - b. De vastgestelde onderwijs- en examenregeling.

3. Indieningstermijn Commissie van beroep voor de examens

Op pagina 3 wordt onder Artikel 7.5.1. de inrichting van de toegankelijke faciliteit besproken. JOB is van mening dat het gelijktrekken (naar 6 weken) van de indieningstermijn van de Commissie van beroep voor de examens enerzijds en de Geschillenadviescommissie anderzijds weliswaar bijdraagt aan de vermindering van administratieve lasten voor mbo-instellingen, maar niet bijdraagt aan de verbetering

van de rechtspositie van mbo-studenten. Op dit moment hanteert de Commissie van beroep voor de examens een indieningstermijn van 2 weken. Dit zorgt ervoor dat studenten niet onnodig lang hoeven te wachten op het ontvangen van een reactie op hun beroepschrift. Volgens het wetsvoorstel kan dit in het geval van een normale procedure tot 10 weken gaan duren. Een periode van 10 weken is een substantieel gedeelte van een studiejaar. De maximale periode van 6 weken (in de huidige situatie) is dat natuurlijk ook, maar het verschil tussen de huidige situatie en de situatie zoals deze geschetst wordt in het wetsvoorstel is dusdanig groot dat JOB vreest voor situaties waarin studenten onnodig lang in onzekerheid zijn over het al behalen van hun toets, het al dan niet mogen voortzetten van hun opleiding, etc. Als een student daadwerkelijk 10 weken moet wachten op de reactie op zijn beroepschrift, kan dit dus tot studievertraging leiden, hetgeen onwenselijk is.¹ De voordelen van de vermindering van de administratieve lasten wegen dan ook geenszins op tegen de nadelige effecten op de rechtspositie van de mbo-student. JOB ziet dus graag dat zowel de indieningstermijn van 2 weken voor beroepen bij de Commissie van beroep voor de examens als de indieningstermijn van 6 weken voor de Geschillenadviescommissie gehandhaafd wordt in het wetsvoorstel.

4. **Instemmingsrecht Studentenraad over invulling van de faciliteit**

Op pagina 3 en 4 wordt onder Artikel 7.5.1. de inrichting van een centrale faciliteit voor klachten en geschillen beschreven. Onder punt 1 wordt beschreven dat het bevoegd gezag deze faciliteit inricht. JOB is van mening dat de studentenraad hierbij betrokken moet worden. JOB pleit ervoor om de studentenraad te voorzien van instemmingsrecht wat betreft de inrichting ervan. Door dit recht te verlenen wordt de student betrokken bij de organisatie van deze faciliteit en is de kans groter dat de faciliteit op een dusdanige manier wordt ingericht dat deze toegankelijk is voor studenten.

5. **Ombudsfunctionaris mbo-onderwijs**

Wij steunen het voorstel dat middels de internetconsultatie gedaan is door Ruud de Groot en Marike Hoekstra (ROC van Amsterdam – ROC van Flevoland) over de wettelijke verplichting voor ombudsfunctionarissen voor mbo-scholen.

Namens het JOB-bestuur,

Matthijs Steur
Beleidsmedewerker JOB

¹ Een duidelijk gevolg van de implicaties van het voorstel dat er nu ligt is te zien aan de hand van een voorbeeld. In het voorbeeld doet een student vlak voor de zomervakantie beroep op een examenuitslag die invloed heeft of hij het jaar al dan niet moet doubleren. In de huidige situatie zou dit betekenen dat hij voor het einde van de zomervakantie een uitslag zou krijgen en (indien zijn beroep wordt goedgekeurd) het volgende studiejaar kan starten. In de situatie die ontstaat na het aannemen van het wetsvoorstel zou de student dus nog een maand wachten voordat hij een uitslag zou krijgen en dus al meteen studievertraging oplopen in het nieuwe studiejaar.